

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.

Főmunkatárs:
HERBOLY FERENC.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.

Fiókkiadóhivatal:
Kassa, Fő-u. 45. (Breitner
papírkereskedés).

Telefonszám: 150.

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Vidéki szerkesztőségek és
kiadóhivatalok:
Sárosvárm.: Eperjes, Bártfa
Szepesvárm.: Lőcse, Igló.

Előfizetési árak:
Egy évre . . . 14 K — f.
Fél évre . . . 7 K — f.
Negyedévre . . . 3 K 50 f.
Vidéki előfizetőknek havonta
50 fill. bélyegköltéssel több.
Megjelenik mindennap
délután 5 órakor.

A csöcselék rombol.

Kassa, szept. 28.

(H.) Megindult tehát a bécsi kéz átkos munkája. Az udvari párttal szövetségelt nemzetköziek, az utca népe, a szabadságot hangoztató tömeg tegnap este a függetlenségi párt helyisége elé vonult, dalolva a saját hazájában is üldözött Marseillet. „Lámpavasra velők” kiáltásokkal rohantak a kapunak, de a hazafias egyetemi hallgatók megakadályozták őket, majd a rendőrség közbelépésére szétszaladtak és a Kerespi-ut üzleteinek kirakatát beverték.

Hát tulajdonképpen mi oka és célja volt ugy ezen, mint a már előbb rendezett tüntetéseknek? Tán nem szabad a velők nem egyenlő nézetten levőknek érzelmeiket nyilvánítani, nem szabad nemzeti ideálokért küzdeni nekünk, kik még nem lettünk hűtlenek a bennünket tápláló édes anya, a haza iránt, kik még a nemzeti zászló alatt küzdünk a haza minden egyes polgárának boldogulásáért? A császári önkény ellen küzd a nemzet most már pártkülönbség nélkül, mert igazi alkotmányt, szabadságot és függetlenséget óhajt s ezen nemzeti küzdelem vezérei ellen tüntet a hazátlanok tömege. S ha ezek ellen irányul a düh és verbosszu, nem a császár mellett tartanak-e a szocialisták, ki még a papirosalkotmányt sem respektálja, aki még csak látszólagos függetlenséget sem akar adni. Igenis, ő neki tesznek szolgálatot, kinek elvi ellenségeiként tüntették föl magukat, ki a szabadságért és függetlenségért küzdő nemzetet abszolutizmussal fenyegeti, kinek kormányul kikommandirozott és már-már a katonai diktatura felé hajló kirendeltsége a nemzetköziek szája előtt mézesmadzagot huzott el, ezáltal akarván a fellángolt szabadságszeretetet elnyomni és a nemzetet a szolgaság igájába hajtani.

A „fölvilágosodott” és „öntudatos” csöcselékhad most már nyíltan bécsi kéztől vezetve megtámadja az egyéni szabadságot, betör a magánlakásba, lőfegyverrel és késsel kezében akarja a zsarnoki önkény ellen küzdőket megfélemlíteni s ha kell, legyilkolni! Hisz ezek nem mások, mint agent provocateur-ök, kik Bécsnek kedvében járnak, hogy a várva-várt fegyveres beavatkozást siettesék, hogy ránk küldhessenek idegen ezredek avval a látszattal, mintha rendet akarnának csinálni, de tulajdonképpen hogy üthessék a magyart. Szép öntudat, szép fölvilágosodottság!

Érdemel hát kiméletet ez a nemzet testén rágódó parazita népség,

mely eszi az édes haza kenyérét, de elveti a haza szent jelvényét és a nemzetköziség bikaingerlő vörös posztójával kezében oly tettekre ragadtatja magát, ami csak a szellemi sötétségben szenvedőknek és öntudatlanoknak jellemző sajátsága?! Daldalmenetöket pedig lárna és ablakbeverés kíséri mindenütt.

Jó szolgálatba állottak! Már megkezdődött a harc, gyilkoltak és lövöldöztek, betörték és verekedtek, csak folytassák tovább, mert ez kell a kamarillának.

Mi meg velők leszámolunk, de nem engedjük, hogy emiatt a csöcselékhad miatt legyen fegyveres beavatkozás, küzdünk a nemzet jogaiért nemcsak a hatalom, hanem annak fölbérelt cinkosai ellen is.

Legyen a nemzet egy tábor!

Fejérváry kegyvesztett?

Az utcai merénylők ellen.

A polgárság szervezkedése.

A nagy mérkőzés közeledik.

Budapest ostromállapotban.

— Fővárosi tudósítónk telefonjelentései. —

Kassa, szept. 28.

A szocialisták tegnap romboltak, késelek, a merényletek egész légióját követték el. Az utca söpredéke — amely a „nép” címet bitorolja, talán a bécsi kamarilla ellen tüntetett. Nem. Megtámadta az alkotmány védelmében egyesült polgárokat, be akart törni a függetlenségünkért küzdő képviselők pártkörébe, véresre verte az egyetemi ifjúságot s azután üzleteket kirabol, kirakatoakat fosztogatott, a magánvagyonot pusztította.

Igy fest a jogokért való szocialista küzdelem! Így dolgoznak, hogy zavart támasztva, a hazátlanok rá szabadsítsák az önkényt, a mi szeretve féltett hazánkra! Törpe epigonok ők ehhez, néhány koponya meglékelődik, de a nemzeti küzdelem haladt tovább, erősödve, gyarapodva napról-napra, jobban és jobban.

A válság megoldásában nincs semmi hír. Czirákyt emlegetik a közel jövő miniszterelnökének, mert bécsi jelentés szerint Fejérváry kegyvesztett. Haragszik reá a király, mert oly nyilatkozatot tett volna, mely Ferenc József személyes érzékenységét sérti. A Fejérváry-féle előterjesztéseket különben a király tanulmányozza. Ma ismét meg kellett jelennie a király előtt, de erről semmi hírt se kaptunk. Ha ma Fejérváryval nem jön létre megállapodás, Cziráky következik. Kossuth Ferenc ma irt cikkének az a címe: *Legyen a nemzet egy tábor!* Annak kell lennie, azok leszünk s a győzelem minden armány dacára a mienk.

Mai híreink ezek:

A szocialisták ellen.

Budapest, szept. 28.

Az egyetemi ifjúság ma délelőtt mintegy 600-an összegyűltek az egyetemi aulá-

ban, hogy a szocialisták tegnapi támadásával szemben követendő megtorló eljárást megbeszéljék. Közben két szocialista egyetemi hallgató megjelent a gyűlésen és kijelentette, hogy a szocialisták tegnapi merényletét helyeslik. Az izgatott ifjúság erre megverte a két szocialista ifjut és kidobta az egyetem épületéből.

Ezután a müegyetemre vonultak, csatlakozásra hiva föl a technikusokat. Innen a Rókus-kórház elé vonultak, ahol küldöttségileg fejezték részvétüket az ott betegen tekvő két jogász iránt.

A népszava előtt.

A „Népszava” épülete előtt 500 szocialista állt. Ezek azonban nem bántották az ifjúságot, mert védelmükre nagy csapat lovasrendőr vonult ki, amely a szocialistákat szétkergette.

A tüntetések ellen.

A budapesti nagy köruti vendéglősöknek és kávéosoknak küldöttsége ma reggel fölkereste Rudnay Béla főkapitányt és azt a kérelmet intézte hozzá, hogy a vagyonbiztonság szempontjából tiltsa be a tüntetéseket és körmeneteket. A küldöttség a tegnap esti események szomorú példájára hivatkozott, amikor a tüntetők garázdálkodása a nyilvános üzleteknek óriási kárt okozott.

Rudnay megígérte, hogy a tüntetéseket korlátozni és a vagyonbiztonságot és rendet minden rendelkezésére álló eszközzel fenntartani fogja.

Klein Lipót: 34.000 korona.

(Kártérítési pör Sartory ellen.)

— A „Napló” tudósítójától. —

Kassa, szept. 28.

A kassai vérengzés halottja: Klein Lipót már künn pihen az izraelita temetőben. Jeltelen sirja megtorlást követel. Minő lesz a megtorlás, majd elvállik. A kassai hadbírótság előtt most folyik Sartory Géza és Bozics Károly ellen a haditörvényszék tárgyalása. Katonatisztek ugyan azt beszélnek, hogy a tárgyalás ítélete igen enyhe büntetést fog szabni a merénylőkre. Nem hihetjük, még akkor sem, ha az idők úgy fordultak, hogy az osztrák armádiának szüksége van elszánt hadnagyocskákra. Mert az elégtétel ha késni is fog, de bekövetkezik, mikor a magyar nemzet leszámolt ellenségeivel s lesz ideje a törvényhozásnak, az apró pontokat is eltaposni.

Érdekes a másik momentum is. Klein Lipót özvegye nevében ugyanis dr. Fényes Samu kártérítési pört indított Sartory Géza édesapja ellen, aki nyugalmazott tábornok. A merénylő ugyanis még kiskoru. A napokban volt a pörfölvétel tárgyalása a kassai kir. törvényszék előtt. Klein Lipótné képviselőjében megjelent dr. Fényes Samu részletesen indokolta a pör okait. A kereset stílusa eltér a sablonos sommás pörök hangjától, a jogi tudás, filozófia és mély ember-szeretet által áthatott beadvány már maga izzó vádbeszéd a merénylő ellen. Sartoryt Vallent fővárosi ügyvéd képviselte. Az ifju fiskális jobb ügyhöz méltó ambícióval védelmezte Sartory gyilkos tettét, rokoni érzés sugallta indokokat azonban már az első találkozásnál Fényes szónoki ereje pozdorjává törte. A pör most tovább folytatódik.

Meg kell említenünk, hogy Sártory 2000 koronára taksálja Klein Lipótot s annyit hajlandó lett volna az özvegynek fizetni is. Az özvegy természetesen visszautasította a lealázó ajánlatot.

Elpusztult csemegeüzlet.

(Tűz a Kossuth Lajos-utcán.)

— A „Napló” tudósítójától. —

Kassa, szept. 28.

Tegnap este fél 10 óra tájban rövid egy óra alatt teljesen elpusztult Fodor István csemegekereskedő Kossuth Lajos-utca 2. sz. alatt levő üzlete Fodor, aki késő estig tartja nyitva üzletét egy vásárló urral beszélgetett, mikor felesége figyelmeztette, hogy valami füstöl a boltban. Az üzlet hátsó részében sok üres szőlőkösár, és a pakkoláshoz szükséges papíryanag volt felhalmozva. Fodor rosszat sejtve azonnal oda sietett, de alig tett egy lépést, hatalmas füstgomolyag tört elő, s a füstön keresztül magasra csapott a láng. A boltban mindössze hárman voltak. A tűz gyorsan terjedt, táplálta a könnyen gyúlékony és a sok papír, régi kosár. Oltani azonban nem lehetett, mert nem volt kéznél egy félig telt kancsónál több víz.

Fodor is a rémület első perceiben csak arra gondolt, hogy az árut megmentse Felnyalábolt egy csomó konyakos és likőrös üveget. De alig ért ki vele, a szűk üzlet-helyiség merő láng és füst volt, már vissza menni se lehetett. A tűz forróságától a polcokon elhelyezett borok, szesz üvegek, ketté pattantak s a kifolyó szesz csak táplálta a lángot. Közben értesítették a rendőrséget, amely a tűzoltósággal nyomban kivonult. Mihalik Béla parancsnok vezette az oltást s hamarosan sikerült is a tüzet lokalizálni. De akkorára már a csemege-boltban minden elpusztult. A gyümölcs, sajtok, likőrök, borok, befőttek, sütemények, déli gyümölcsök, konzervek, halak, cukorkák dus raktára a tűz martaléka lett. Még a kirakat is elégett s a boltablak széles üvege ketté pattant s még a cégtábla is elégett. Egynéhány üveg likőrön kívül megmenteni semmit se sikerült. Benn égett a kereskedő kasszája is, az üzleti könyvekkel együtt. A kár igen jelentékeny s biztosítás útján azonban megtérül. A tűz keletkezésének okát a tűzrendőri vizsgálat fogja megállapítani.

Kincsek a Hradovában.

(Szönyei István fölfedezései.)

— A „Napló” tudósítójától. —

Kassa, szept. 29.

A város vezetőkörének már régóta súlyos gondot okoz az a kérdés, hogy a városi utcákra és utakra honnan szerezzon be jó kavics-fedőanyagot. A véletlen most ezt a kérdést a lehető legkedvezőbbben oldotta meg: a város kitűnő, elsőrangú kvarcit-fedőanyaghoz rendkívül olcsón fog hozzájutni, sőt ennek kapcsán még új és bőséges jövedelmi források nyitására is nyílik kilátása.

Szönyei István erdőmester tudvalevőleg szenvedélyes kutató és kivált a nagykitérjedésű városi birtokok zoológiai, botanikai és geológiai viszonyait fürkészi kiváló szakértelemmel.

Ha a városi erdőségekben körutra indul, nem puskával, hanem egy kis kalapács-csal fegyverkezik föl és ilyenkor végigkopogtatja a talajból kimeredő csupasz sziklákat az érdekesebb kőzetekből egy-egy darabkát pedig lefejt és tanulmányozás, analízis végett hazaviszi.

Igy ő fedezte föl, hogy a városi Banyiszko dűlőben óriási mennyiségű és kitűnő minőségű magnezit-telepek vannak. Alig kelt híre a becses fölfedezésnek, a kartellált magyar magnezit bányatársaságok siettek a veszedelmes konkurrenciát megelőzni és több ezer korona évi bérösszeg fe-

jében ötven évre megváltották a bányászási jogot.

Szönyei a nyáron kísértelt a városból északra elterülő hatalmas Hradova (Várhegy) erdőségeibe. Amint a kimeredő hatalmas sziklatömböket vizsgálta, meglepődve vette észre, hogy az egész Hradova alapkővezete az utcafedésre kiválóan alkalmas kvarcitból áll. Különösen a hegy északnyugati oldalán levő meredek sziklacsoportok mutatják a legtisztább kovaköves képződményt, a melyet kvarcit név alatt ismerünk.

Szönyei fölfedezését közölte a tanács-csal, amely a magyar földtani társaságot kérte föl a tudományos kutatásra.

A geológiai társaság egy jeles kassai szakembert, Götz Károly tanárt bízta meg a vizsgálódással. Götz lelkiismeretes átkutatás és vegyi analízis után egy véleményes jelentést készített, amelynek tudományos adataiból a következő érdekes részleteket emeljük ki a laikus közönség számára:

A Hradova több száz évi kiaknázásra elegendő óriási kvarcitrétegeket tartalmaz. A kvarcit a hegy alapkőzete, és ritka tisztaságú, rendkívüli keménységű képződés. Ez a kvarcit olyan elsőrendű minőségű és az egész országban páratlan termék, hogy vétkes pazarlás volna, ha a város csak utfedő anyagnak használná. Ajánlja a városnak, hogy állítson föl üvegyárat, mert a hradovai kvarcit a legkitűnőbb és finom anyag az üvegyártáshoz. Az üvegyár pedig nagy hasznot hajtó jövedelmi forrás lesz.

Érdekes, hogy Götz vizsgálata azt is megállapította, hogy amit a néphit a Hradován, amint a neve is mutatja, egy huszita vár megmaradt romjainak tartott, nem egyéb a megtévesztésig szabályos természetes kvarcitérződéseknél, amely még a legamorfabb állapotban is jegecesedik. A nép ezeket a nagy, szabályos „alapfalakat” várnak nézte, pedig valószínű, hogy a Hradován soha sem volt vár.

A Matzner—Seress sajtópör.

(Törvényszéki főtárgyalás.)

— A Napló tudósítójától. —

Kassa, szept. 28.

Mult év november havában a Kassai Hirlap megindulásának első hetében kemény hangú bírálatot írt a lap felelős szerkesztője Seress Imre a Felsőmagyarország kiadótlajdonosáról, Matzner Samu főszerkesztőről. A cikk terjedelmesen foglalkozott a kormány által szubvencionált lap szellemével s Matzner hirlaptulajdonosi szereplésével. A cikk szerzője, Seress Imre ellen Matzner Samu rágalmazás és becsületsértés miatt sajtópört indított.

Ez ügyben a főtárgyalás ma délelőtt kezdődött a kassai kir. törvényszéken.

A tárgyalás elnöke: Ruttkay János törvényszéki bír., szavazó bírák: Keczer László és Vály István, kir. ügyész: dr. Füsti Antal, Matzner Samu dr. Szilassi szabadkai ügyvéd, Seress Imrét dr. Fényes Samu képviseli.

Miután a cikkekről Seress elvállalja a felelősséget, kijelenti hogy Matzner ellen felhozott állításait bizonyítani fogja.

A törvényszék a bizonyítást elrendeli, bár Matzner képviselőtében Nyulász ügyvéd kifogást támaszt, hogy a mult évi kettős lapszámok ügye a melyben az ügyesség az eljárást beszüntette a tárgyalás során felhozassék.

Első tanu Baum Jenő, a Felsőmagyarország kiadóhivatali főnöke. Vallomásaiban hangsúlyozza, hogy a Kassa Hírek, Merényi József tulajdona volt s ezért a vállalatnak illetve Matzner Samunak naponta 25 koronát fizetett. Ez a könyvekből kitűnik. A kettős lapszámokból mely a Moskovics—Szatmáry pör marasztaló ítéletét tartalmazza, délután 4 órakor jelent meg s nem rendes kihordók, hanem más alkalmazottak által lett kézbesítve Merényi felügyelete alatt. Diffamáló dolgokról nem tud.

Merényi József a Felsőmagyarország munkatársa azt vallja, hogy a Kassai Hírek megindítására az birta, mert tudomása volt, hogy a Felsőmagyarországot meg akarták bukztatni. Félt, hogy ez megtörténik s biztosítani akarta magát. A kettős lapszám közül az ítéletet közlő délben jelent. Ő vette kezébe a lapokat s gondoskodott az expedíálásról rikkancsok által. A Kassai Hírekben eredeti közlemények is voltak. Vallo-mása során Murányi Józsefről azt mondja, hogy része volt a Kassai Hirlap megalapításában.

A tárgyalás folytatását az elnök délután 3 órára halasztja. Hátra van még a védelemnek közel 30 tanuja és a vádnak is több tanuja. A pörnek igen nagy a hallgatósága.

LEGUJABB.

— Távirati és telefonhírek. —

Az új magyar bankkormányzó.

Budapest, szept. 29. (Saj. t. táv.) Az osztrák magyar bank ma plenáris gyűlésén Bilinsky bankkormányzó meleg szavakkal mutatta be a bank ujonnan kinevezett magyar alkormányzóját Matlekovits Sándort. Azután a kormányzó előterjesztéseire tértek át.

Zavarok Marokkóban.

Tanger, szept. 29. (S. t. t.) Az A fezi spanyol követ felhívta kormányának figyelmét arra, hogy fegyveres erővel lépjen föl a marokkói és algiri kalózok ellen, akik a spanyol alatvalókat állandóan bántják.

HIREK.

Kossuth Lajos Tivadar a szocialistákról.

Tudott dolog, hogy a makói Kossuth-szobor leleplezésére meghívták Kossuth Lajos Tivadart is, aki most Milánóban tartózkodik. A szabadsághős fia levelet intézett Cseresznyés János makói rendőrkapitányhoz a szobor-bizottság elnökéhez s kijelentette, hogy nem mehet el az ünnepségre. Az érdekes politikai tartalmu levél, amely most jutott a nyilvánosságra, a következő:

Milánó, szept. hó 18-án. 1905.

Igen tisztelt szobor-bizottsági elnök ur!

Fogadja kérem őszinte köszönetemet, hogy kegyed és a bizottság, melynek Uraságod elnöke, méltóztattak engem is meghívni a Makón folyó hó 24-ikére megállapított Kossuth-szobor leleplezési ünnepélyre.

A nagy távolság és a körülmények nem engedik, hogy mint óhajtanám, ott lehessenek. De szívem érzéseivel ott leszek az ünnepélyek között: nem csak fiú, de hazafiú kegyelettel. Még pedig meghatottan ama megújuló jelenséggel szemben, mely bizonyítja, hogy a magyar nemzet igen tekintélyes része — bármennyire muljanak is az évek — mély rakaskodással veszi körül emléket ama nagy szellemnek, ki életét a hazának és csakis annak szentelte.

A nemzet helyzete mély szomorúságot kelt.

A mult — gyászos volt.

A jövő — kétes.

Aggódva látom a távolból, hogy vannak és fájdalom, nem kevesen, kik nem magyar talajban termett jelszavak, eszmék és ábrándok befolyása alatt meghagyták méltóztatni a hazafiság fogalmát és oly irányra törekcsenek, mely nagyon kétes, ha máshol is alkalmassá válna megszüntetni, vagy csak némileg is mérsékelni ama társadalmi egyenetlenségeket, melyek ott is fennállanak,

ahol egészen más államszervezeti eszmék érvényesültek, mint a miyleneket az elmúlt századok fejlesztettek a magyar talajban; de amely irány nálunk a nemzeti végpusztulás felé vezetne.

Álljon hát a szobor, mint egy ércebe öntött emlékeztetés, hogy léteznek magasabb nemzeti ideálok.

Először a hazának — a közös hajléknak — kell megszilárdítani alapját, mely fájdalom, annyi megrázkódtatásnak volt, van és lesz kitéve.

Es aztán, de csakis aztán lehet alkalmas az idő, megfontolni igazságérzéssel, párosult előrelátással, hogy miképpen lehet a megszilárdított közös hajlékban berendezkedni, úgy, hogy a családi tűzhelynél senki se legyen mostoha gyerek.

Fogadja kérem igen tisztelt elnök ur és méltóztassék a bizottság tagjainak is átadni újlag meleg köszönetemet és fogadja kérem kiváló tiszteletem nyilatkozatát, hiva

Kossuth Lajos Tivadar.

— **Uj önkéntesek bevonulása.** A kassai 9 honvéd, 34-es közös gyalog, 6 hadtest — és 16. hadosztály tüzérezredek új önkéntesei október hó 2-ra és 3-ra kaptak behívót a bevonulásra. A 16. hadosztály-tüzérezred önkéntesei nem maradnak soká Kassán, mert az ezreddel együtt az önkéntesi iskolát is Losoncra helyezik át, ahol az új tüzérszázárnya már elkészült s ahová a 16. hadosztály tüzérezred már be is költözik.

— **Megbizás.** A kultuszminiszter *Szieber* Ede kassai tankerületi kir. főigazgatót bizta meg a szatmári és máramaroszi állami-lag segélyezett ev. ref. főgimnáziumok felletti állami főfelügyelet gyakorlásával.

— **Uj lelkészi állomás.** A tiszánineni ev. ref. egyházközség tegnap Sárospatakon közgyűlést tartott, amelyen Kassáról *Révész* Kálmán esperes-lelkész jelent meg. A közgyűlésen az abauji egyházmegye előterjesztésére elhatározták, hogy Eperjes székhelylyel Eperjes-, Sáros- és Szepesmegyére kiterjedőleg a szétszórtan élő hívek gondozására missziói lelkészséget szerveznek. Kegyelettel örökítették meg Makó Márton eperjesi polgár emlékét, akinek nagy hagyománya ezt lehetővé tette.

— **Az ellenőrzési szemlék elmaradása.** A honvédelmi miniszternek augusztus 30-án kiadott rendelete értelmében a közös hadsereg és honvédség november és december hónapokban megtartani szokott ellenőrzési szemléi, valamint a népfőlkölk október hónapú időszakú jelentkezései az idej, 1905-iki évben nem fognak megtartatni. A népfőlkölk tisztjelöltjei és tisztviselőjelöltjei sem tartoznak az idén jelentkezni.

— **Sötét bün.** Annak idején az egész magyar sajtót bejárta az a szenzáció, hogy Ligeti-Keszler Géza győri színházi karmestert egy gyermekleányon megkísérlett erőszaktevel miatt a szülők följelentésére a bíróság pörbetogta. Ligeti, aki különben nős ember és több gyermeknek atyja, időközben egy felvidéki kisebb szintársulat karmestere lett. A győri törvényszék tegnapi főtárgyalása a meghurcolt embernek teljes elégtételt szolgáltatott. A tárgyaláson sem a kis leány, sem a szülők, sem a tanuk terhelő bizonyítékot nem szolgáltatottak, mire Ligetit fölmentették. A jogerős ítélet Ligetit teljesen rehabilitálta.

— **Vizerőtelep Sárosban.** Megemlítettük annak idején, hogy Kendi-Finály István és Fischer Géza fővárosi mérnökök Somoson egy második vizerő-központ előmunkálataira kértek engedélyt. Mint megbízható helyről értesülünk, a sárosi alispán az előmunkálati engedélyt kérvényezőknak megadta, úgy, hogy ezen centrálé előmunkálatai a jövő hó elején fognak megkezdetni. Ezen második centrálé által előállítandó elektromos energia is az eredetileg tervbe vett hálózatban fog dolgozni, úgy, hogy most már nem az ere-

detileg tervbe vett 1000lóerő fog világítási és motorikus célokra előállítatni, hanem ennek mintegy ötszöröse.

— **Fehér zászló az aradi vesztőhelyen.** Az aradi vesztőhelynek ismét érdekessége akadt. A tizenhárom vértanu városában, mintha érzékenyebbek volnának az emberek az ilyen nemzeti csapások idején, mintha a vesztőhely körül lengedező szél, amely bejár a város utcáira, — intenzívebb erővel beszélne a multról és — föltámadásról. A szellő szárnyain titkos sejtelmek inspirálják a borongó lelkeket. A szombati borus este a vesztőhely mellett vezető utról az arra járók egy lobogó fehér lepelt pillantottak meg. Odamentek és megnézték, hogy mit lobogtat az esti szellő a nemzet gyászos oltára felett? Egy zászló volt, amelyre fekete betűkkel egy szó volt felírva:

— „Feltámadunk!”

Hogy a zászlót ki tette oda, nem lehetett megtudni. Vasárnap reggel már nem volt ott a zászló. Ki vitte el? Az is titok marad. Aki azonban cselekedte, formát adott egy gondolatnak. Igaza van annak a szónak, ha henyértörésre kerül a dolog — ők valóban feltámadnak.

— **A világgyalogló baja.** *Fibinger* Imre világgyalogló, a magyar globetrotter nem vizs magával jó emléket Kassáról. Amint tegnap Kassáról elindult, hogy 10,000 kilométeres körutját folytassa, a kassai komisz kotyvalékos kosztól rosszul lett és a zdojai erdőben elájult. Sokáig feküdt ott elalélva, amikor pedig nagysókára magához tért, megijedve vette észre, hogy az alatt, amíg ájultan feküdt, valaki ellopta világkörúti naplóját egy fekete kötésű nagy könyvet, keresztlevelét és igazolólevelét. Kéri azt az embert, aki nyomra vezethetné, hogy a kassai rendőrségnél jelentkezzék.

— **Csak tévedés volt.** Tegnap délután a Hönigsfeld-féle pesti-uti korcsmában falusi parasztleányok elláták a Moskovits R. és fia cég kocsisának, Pap Györgynek a baját, aki mindenkibe belekötött. Pap György ezután rátámadt a csendesesen iddogáló Cséke Lajos bologdi asztalosra és szó nélkül bal karjába döfte a kését. A rendőrségi kihallgatáson kiderült, hogy Pap nem ismerte Csékét, aki a garázda legényektől távol tartotta magát. Pap erre kénytelen kellett lenni beösmerte, hogy Csékét csak tévedésből szúrta meg.

— **Az altiszt ur.** Vörös László kereskedelemügyi miniszter megbízásából a máv. igazgatósága rendeletet adott ki, mely szerint az altiszt kar tagjait az „ur” megszólítás megilleti. Az erre vonatkozó üzletvezetési körrendeletet a miskolci üzletvezetőség közölte a kassai állomásfőnökséggel.

— **Ötezer pályázó.** A határrendőrség, ez újonnan rendszeresített intézmény hivatali állásaira hirdett pályázat mozgalomba hozta az egész országot. Az új intézménynél összesen 164 hely van, ezek közül a legfőbbek a határszéli rendőrkapitányi állások, melyeket a VII. és VIII. fizetési osztályba soroztak. Az ország összes vármegyéinek szolgabirái és a rendezett tanácsú városok rendőrkapitányai közül legalább ötven százalék pályázik ez állásra. Kassáról és a megyéből is többen beadták már pályázati kérvényüket. De nemcsak a rendőrség s a szolgabírák sorából jelentkeztek pályázók, hanem a községi és körjegyzők, a közigazgatási gyakorlatok, a segédszemélyzet közül és a társadalom egyéb osztályaiból, jogászok, ügyvédjelöltek s más foglalkozású egyének is pályáztak az új állásokra. Nem csuda. Minden ember arra törekszik, hogy legalább anyagilag javítsa helyzetét. Elmennek a határszélekre, talán a pokoi tenekére is, csak hogy jobb fizetést biztosíthassanak maguknak. Előreláthatólag erre a 164 állásra beadnak ötezer pályázati kérvényt s a protektoroknak lesz dolguk, hogy pártfogoltjaikat besegítsék. Bélyegeken legalább ötezer koronát jövedelmez ez az egy pályázat az államnak s mennyi csalódást azoknak, akik sikert remélnek s elbuknak . . .

— **Főiskolai sport-szövetség.** A főiskolai sportegyesületek ifjúsági vezetői Sárpy István dr., a Kolozsvári Egyetemi Atlétikai Klub elnökének vezetésével elnöki értekezletet tartottak, amelyen őszinte örömmel üdvözölte a Budapesti Egyetemi Atlétikai Klub-ot abból az alkalomból, hogy csak főiskolai sportegyesületek tagjai részére írta ki az egyetemi bajnokságokat, azután elvben elfogadta, hogy a főiskolai sportegyesületek tagjai kényszerítve legyenek saját főiskolájuk sportkörének színeiben versenyezni, ami eddig nem volt meg. Erre Urbán Pál, a kassai Jogász Sport-Egyesület elnöke indítványozta, hogy Főiskolai Sport-Szövetség alakítsák, amely a bajnokságok rendezését a kezébe vegye, amelynek megalakulásáig a bajnoki versenyek a fővárosi és vidéki főiskolai sportegyesületek között osztassanak föl. Két-két versenyszám rendezését mindjárt el is vállalták Kassa és Kolozsvár képviselői. A budapesti főiskolák ifjúsági elnökei ugyan az átmeneti állapotnak megfelelő Magyar Atlétikai Szövetség Főiskolai Szakosztálya mellett foglaltak állást, mindazonáltal nem zárkóztak el az önálló Főiskolai Sport-Szövetség megalakításától. Megbízták Lindner Ernőt, Karafiáth Jenő drt és Marcinkó Ferencet, hogy a tervezetet készítsék el.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Szeptember 30-tól október 9 ig.

Szombaton: Megnyitó-előadás; *János vitéz* (op.)

Vasárnap: d. u. *Az eleven ördög*; este: *Katalin* (nagy operette.)

Hétfő: *A boszorkány*; (Dráma.)

Kedd: *Az igazi*; (bohózat premier.)

Szerda: *Az igazi*; (bohózat.)

Csütörtök: *Denise*; (színmű.)

Péntek: Okt. 6-án a vértanuk emlékére: *Bacsányi*; (színmű.)

Szombat: *Mulató istenek*; (operett premier.)

Vasárnap: *Kurucz farsang*; (énekes színmű.) este: *Mulató istenek*.

Hétfő: *Mulató istenek*.

— **Megnyitó előadás.** *Komjáthy* János társulata szombaton, szeptember hó 30-án kezdi meg az előadásokat a Kassai Nemzeti Színházban. Megnyitó előadásul Kacsóh Pongrác nagysikerű darabját, a *János vitéz* operettet tűzte ki. A címszerepet Tábori Frida játssza. A többi szereplők: Iluska Dióssi Anna; francia királyleány Nagy Aranka; a király — Nagy Gyula; Bagó trombitás — Pápay Lajos. A megnyitó előadás bérlet-szűnetben lesz megtartva.

— **A társulat megérkezése.** Ma délután érkezik meg a Komjáthy-társulat operett-személyzete Brassóából. Holnap már megkezdik a próbákat. A kassai társulat brassói nyári ivadjá igen jól sikerült.

— **Ujabb bérlelk.** A kassai Nemzeti Színházban újabb bérlelk: Szakmárty Jenő, Plathy Mihály, Kovácsy Béla páholyt; Kiszely Pál, Clair Aladár, Kaiser Sándor, Deutsch Jenő, dr. Grosschmiedt Géza, Víz Domokos, Stokovszky Bruno, Balló Ferenc, László Fülöp, Halykó Mihály, Dubovay Béláné, Blumberger Arthur támlásszékeket.

VIDÉKI RÖVID HIREK.

— **Robbanás egy hajón.** A flumei kikötőben horgonyzó „Colomba” olasz gőzhajón felrobbant egy szénkéneggel telt hordó. Öt munkás megsebesült.

— **Életunt leány.** Vida Viktor 18 éves zentai hajadon életunságból gyufaoidatot ivott és meghalt.

— **Az égő kocsi.** Bojity Ljubomir nagykinjai kereskedő kocsiján meggyuladt a széna. A lovak megvadultak és Bojity nem tudván leugorni sem a kocsiról, halálosan összeégett.

A Kassai magy. kir. javító-intézet igazgatósága.

2658/1905. szám.

Hirdetmény.

Ügyes, józan életű és teljesen megbízható **kocsis** nyer alkalmazást a kassai magy. kir. javítóintézetnél 4 ló gondozására és kezelésére. Bér: havi 44 (negyvennégy) korona, évenként egy rend téli és egy rend nyári ruha, egy szobából és egy konyhából álló lakás. Jelentkezni 8 napon belül az intézet igazgatójánál lehet. Hiteles szolgálati bizonyítványok a jelentkezés alkalmával bemutatandók.

**Kész cipők
rakára**

Adamcsik Nándor

Deák Ferenc-utca 15.

Sevro, Box és mindenféle bőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők. — Mérték utáni megrendelések gyorsan eszközöltetnek.

BRADOVKA GYULA

KASSA

Kossuth Lajos utca 24. szám.

**Gőzerőre berendezett
ruhafestőde**

és vegytisztító intézet

Vegyileg tisztítanak és festenek a legrövidebb idő alatt

női, férfi- és gyermek-öltönyök,

függönyök, csipkék és kézimunkák stb.

Frisch Samu

férfi divatáru-üzlet

KASSA, Fő-utca 27. szám alatt.

Őszi ujdonságok

divatos nyakkendőkben,
fehérneműekben. Magyar gyártmányu modern őszi kalapok és magyar gyártmányu cipők. Esernyők. Utazó takarók, pipere-cikkek.

Bőr-áruk.

Megérkeztek az őszi ujdonságok.

Kiadó: Murányi József.

Kigyó Drogéria Kassa, Fő-utca 91.

Telefon szám: 265.

Calcium Carbide Felsőmagyarország főraktára.
Auto-gépkocsi kenő olaj. Fényképezési cikkek.

Gyógyárnk, vegyi szerek. Gazdasági cikkek. Legkiválóbb valódi angol és francia illatszerek. — Kosmetikai szerek felsőmagyarországi legnagyobb raktára. Bel- és külföldi különlegességek és női piperecikkek dus választékban. Gyógyborok és tápszerek. Rum és likőr esszenciák. Padlófénymázak és tisztító szerek stb. stb.

Kötszerek, gummiárúk és **betegápolási kellékek.**

Postai megbízások pontosan eszközöltetnek.
Árjegyzéket kívánatra bér. küld

Pallaghy Kálmán.

Háziasszonyok figyelmébe!

Üzletáthelyezés!

Domonkos-tér 2-ik **Mészáros-utca 62.** szám alá a Domonkosok klastromával szemben helyeztem át. Ugyanott, valamint **Kossuth Lajos-utca 5. szám** alatti fióküzletemben a legjobb minőségű zsemlye és vajás kifli, 8 darabonként 10 kr-ért kapható. Kenyéráraim: vegyes és barna kenyér 9 kr., rozskenyér 10 kr. és fehér kenyér 12 kr. klg.-ként. Karlsbadi kenyér 7 darab 10 krajcár.

Kassai tejszarnok-szövetkezeti tej, zárt üvegekben
10 krajcárért kapható.

Elvém: Kevés haszon, nagy forgalom!

Elvém: Kevés haszon, nagy forgalom!

Háziasszonyok figyelmébe!

Alapított 1844.

Alapított 1844.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

a székesegyházzal szemben, saját házában.

Takarékbetétek könyvecskére és folyó-számlára. Váltók és kisorsolt értékpapírok leszámítolása, beszedése.

Kölcsönök váltóra, házra, földbirtokra, értékpapírokra és folyó-számla alakjában.

Értékpapírok, okmányok, ékszer megőrzése.

Váltóüzletében értékpapírok, külföldi pénzek vétele és eladása tőzsdei árfolyam szerint.

Közbenjárás katonai házassági óvadékok letételénél.

Külföldi és vidéki szelvények, chequek beváltása és beszedése.

Osztálysorsjegyek eladása.

Hitellevelek és pénzáttulálás bármely külföldi városba csekély díj mellett.

Safe Deposit pénzszekrények.

Postai megbízások azonnal elintéztetnek és fölvilágosítások készséggel adatnak.

45

Nyomatott VITEZ A ut. könyv-, kő- és műnyomdájában Kassán. 1905.